

Juridica 100. numbri künnisel: võrguväljaande kasutaja hinnang

Ilmselt on iga ajakirja toimetuse huvitatud lugeja arvamusest ja tagasisidest avaldatud artiklite kohta. Juridica pole siin mingiks erandiks ning kogutud info on sobivaks lähtematerjaliks ajakirja tuleviku kavandamisel.

Juridica esimesel lugejakonverentsil¹, millega tähistati ajakirja ilmumise 10. aastapäeva, levitati ülevaade võrguväljaande kasutajate arvamusest.² Aastatagune kirjatükk tugines kolmesaja võrguväljaande kasutaja vastustele, mis koguti Juridicum andmebaasi registreerimisvormide täitmisel. Et sisestatud infot saab administraatori moodulis hõlpsasti töödelda, on võimalik igal ajahetkel saada üldistatud pilti lugejate arvamusest.

Käesoleva ülevaate tarvis valisime analüüsivaks ajaperioodiks aasta. Väheoluline pole seejuures asjaolu, et varasem lootus – tulevikus on võrguväljaandega liitujaid rohkem ja tagasiside meie lugejaskonnalt aktiivsem – on end kuhjaga õigustanud. Mõned arvud. Kui 2002. aasta mais oli võrguväljaande kasutajaid veidi üle 300, siis praeguseks on nende arv kasvanud 605-ni. Kasutusstatistika võrdlus eelmise aastaga näitab, et kui pöördumiste arv andmebaasi oli 2002. aasta mais keskmiselt 3226 korda päevas, siis selle aasta jaanuariks oli see kasvanud 6358 korrani (kasv 1,97 korda). Andmebaasi külastajate arv päevas oli aasta tagasi keskmiselt 106, praeguseks on see suurenenud 192-ni (kasv 1,8 korda). Pöördumisi kuu lõikes tehti aasta eest 1300 arvutist veidi rohkem kui 100 000, praeguseks aga 2300 arvutist üle 200 000. Ühes kuus allalaaditavate andmete maht on aastaga kasvanud peaaegu kolm korda. Mõõdunud aasta jooksul tehti andmebaasi enam kui 1,42 miljonit pöördumist.

Mõistagi on eriline heameel ja sümboolnegi teha sellist kokkuvõtet Juridica 100. numbri künnisel. 50. numbri toimetajaveerus avaldasime lootust, et tee toimetusse leivad üles ka need lugejad, kes on mõttes „haaranud küll kivi“, kuid pole oma kaastööga „põõsast välja jõudnud“. Viiskümmend numbrit ja viis aastat hiljem on heameel tõdeda, et nii uute autorite arv kui ka analüüsivate artiklite hulk on mõõdunud perioodil jõudsalt kasvanud.

Edasiselt arvudesse süvenemata toome teieni ülevaate sellest, mida arvab ajakirjast võrguväljaande kasutaja *anno* 2003.³

1. Kasutajaskond

Esmalt oleks huvitav tutvuda üldinfoga võrguväljaande kasutajate endi kohta. Haridus, tegevuse iseloom ja -valdkond ning amet oleksid mõned olulisemad näitajad, mida järjekorras esile tooksime.

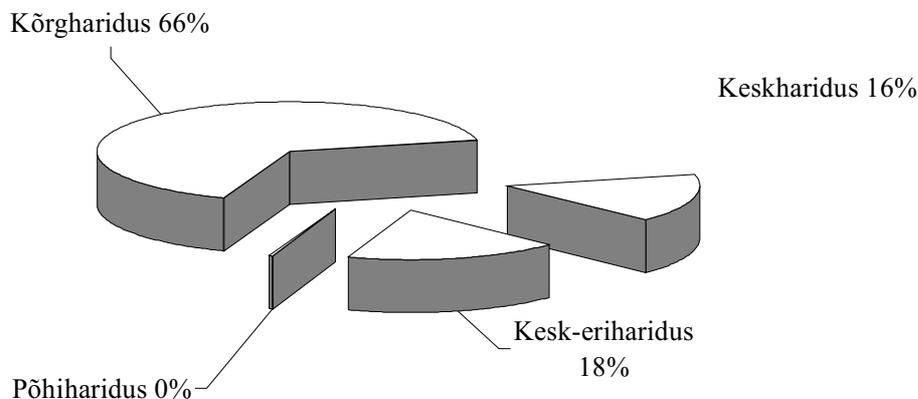
¹ Vt konverentsi materjalid. – Juridica, 2002, nr 4.

² P. Pruks. Lugejaküsitlus. Käsikiri, 1. juuni 2002.

³ Siinkohal rõhutame, et järgnev analüüs peegeldab üksnes ajakirja võrguväljaande kasutajate arvamusi ja hinnanguid. Seejuures kõikus vastajate protsent erinevatele küsimustele vastamisel.

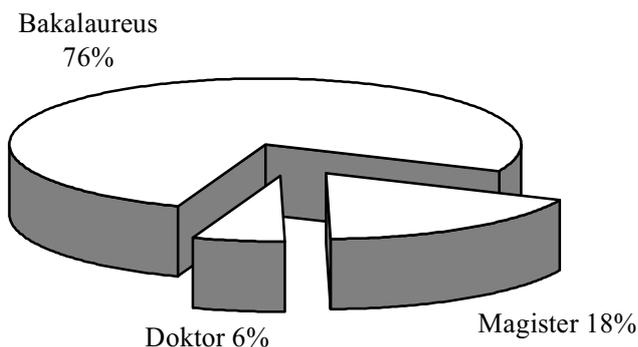
1.1. Haridus

Möödunud aastaga on vastajate hariduslik tase mõnevõrra tõusnud keskeriharidusega kasutajate arvel. Nende hulk on 4% võrra kasvanud, samavõrd on vähenenud keskharidusega kasutajate arv.

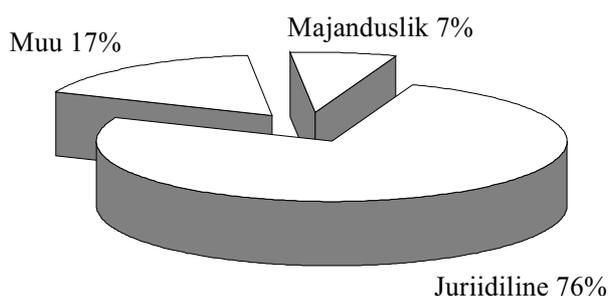
1.2. Akadeemiline kraad

Aastaga on suurenenud bakalaureusekraadiga isikute hulk magistri- ja doktorikraadiga kasutajate suhtes (kasv 8%).

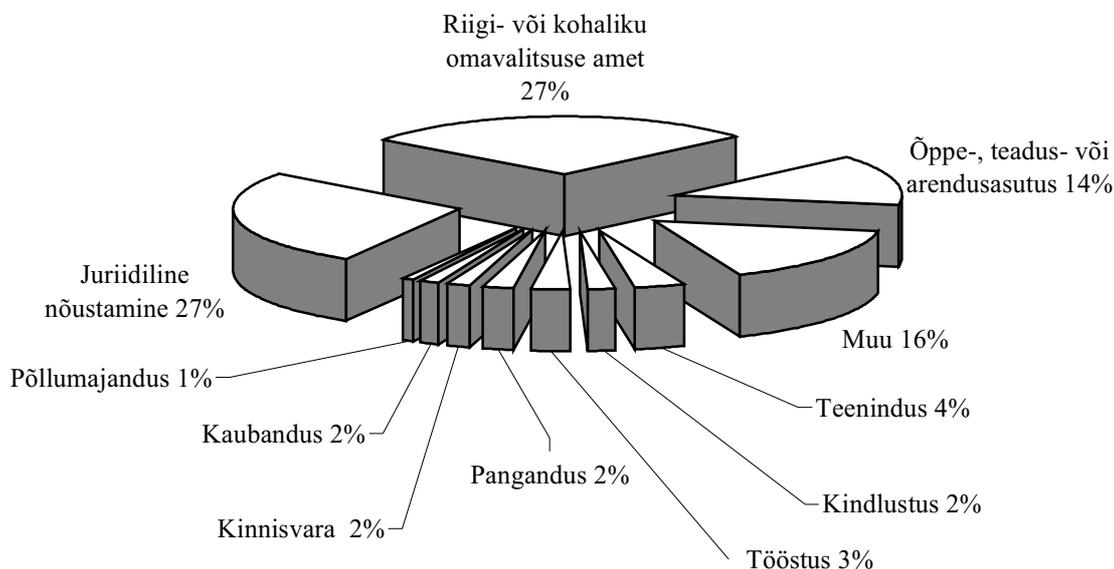
1.3. Tegevuse iseloom

Võrreldes eelmise aastaga on poole võrra vähenenud (15%-lt 7%-le) vastajate hulk, kelle tegevuse iseloom on majanduslik, ja peaaegu samavõrra on suurenenud nende hulk, kes määratlesid oma tegevuse iseloomu kategooriaga „muu“. Juriidilises sfääris tegutsejate proportsioon on jäänud peaaegu samaks (2002. aastal 75%).

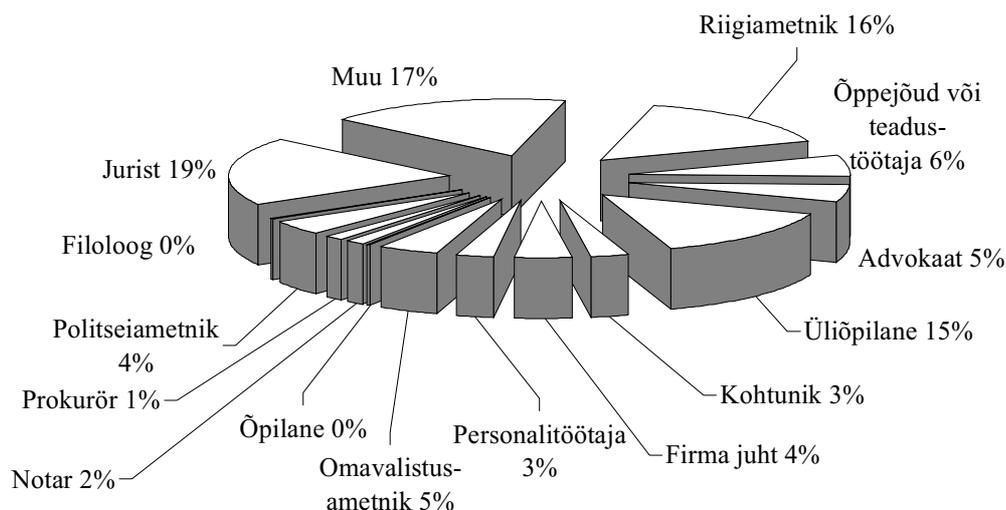
1.4. Tegevusvaldkond

Teistega võrreldes on aastaga märkimisväärselt suurenenud riigi- või kohaliku omavalitsuse ametis tegutsejate hulk (21%-lt 27%-ni) ning mõnevõrra kasvanud õppe-, teadus- või arendusasutustes töötavate kasutajate suhtarv (3% võrra). Teiste kasutajate omavaheline proportsioon on võrreldes 2002. aastaga jäänud samaks. Oluline osa on siin juriidilistel nõustajatel, kes moodustavad 27% võrguväljaande kasutajatest.

1.5. Amet

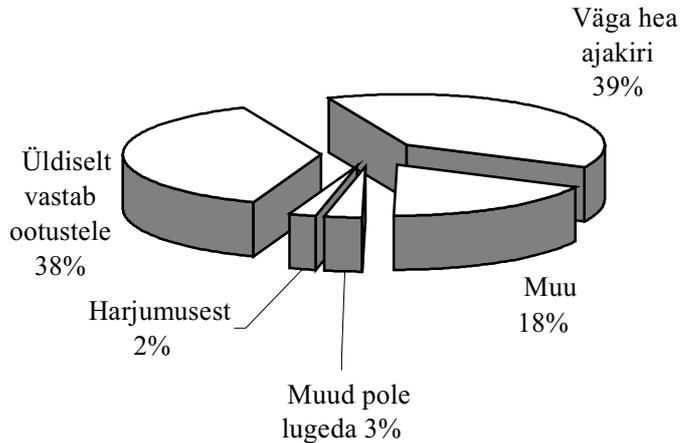
Loogilises seoses ülalöelduga on aastaga kasvanud võrguväljaande kasutajate hulk riigi- ja kohaliku omavalitsuse ametnike seas (suurenenud kokku 7% võrra). Eriti on suurenenud aga üliõpilastest kasutajate osakaal (kasv peaaegu kaks korda – 8%-lt 15%-le).

2. Hinnang ajakirjale Juridica

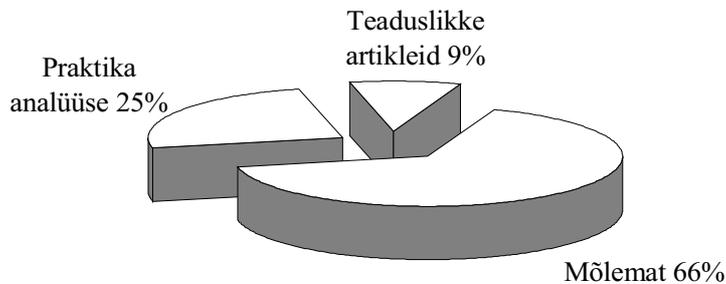
2.1. Miks loen ajakirja Juridica?

Aasta jooksul on 6% võrra suurenenud nende kasutajate osakaal, kes märgivad oma eelistuse Juridica lugemiseks kategooria „muu“ alla. Kõikide teiste põhjuste osakaal on protsendi-paari võrra vähenenud. Endiselt on aga 3/4 küsitletutest seisukohal, et Juridica näol on tegemist väga hea ajakirjaga või vastab see nende ootustele.

2.2. Sooviksin rohkem lugeda...

Võrreldes 2002. aastaga on 5% võrra kasvanud nende võrguväljaande kasutajate osakaal, kes sooviksid rohkem lugeda praktika analüüse (kasv 20%-lt 25%-ni). See seisukoht vääricks toimetuskolleegiumi tähelepanu ajakirja edasise strateegia kavandamisel.

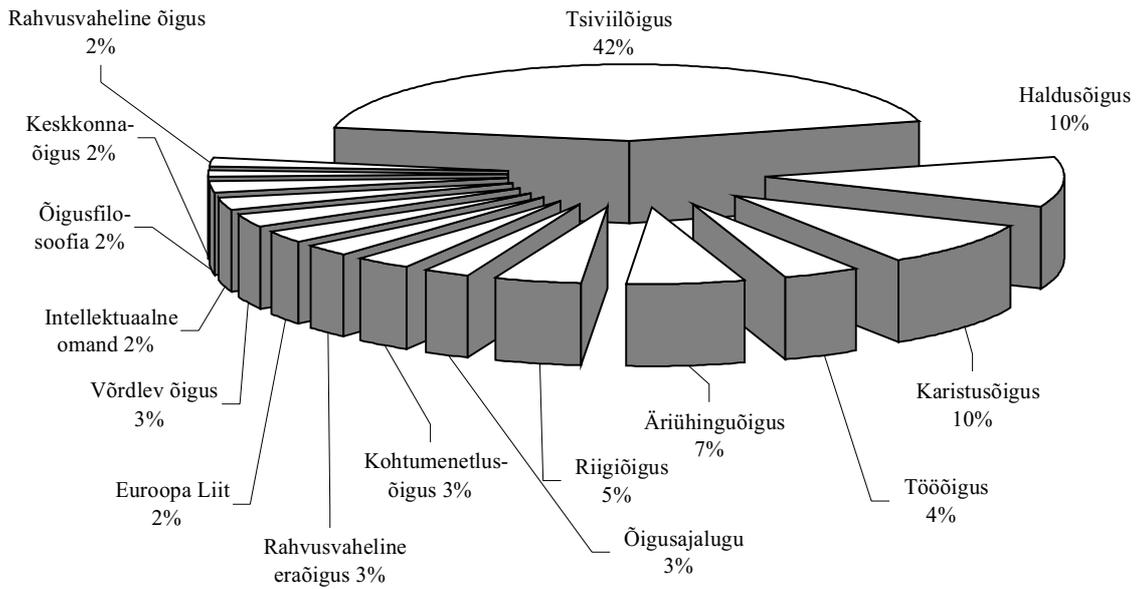

2.3. Valige kolm peamist õigusvaldkonda, milles soovite lugeda Juridica artikleid!

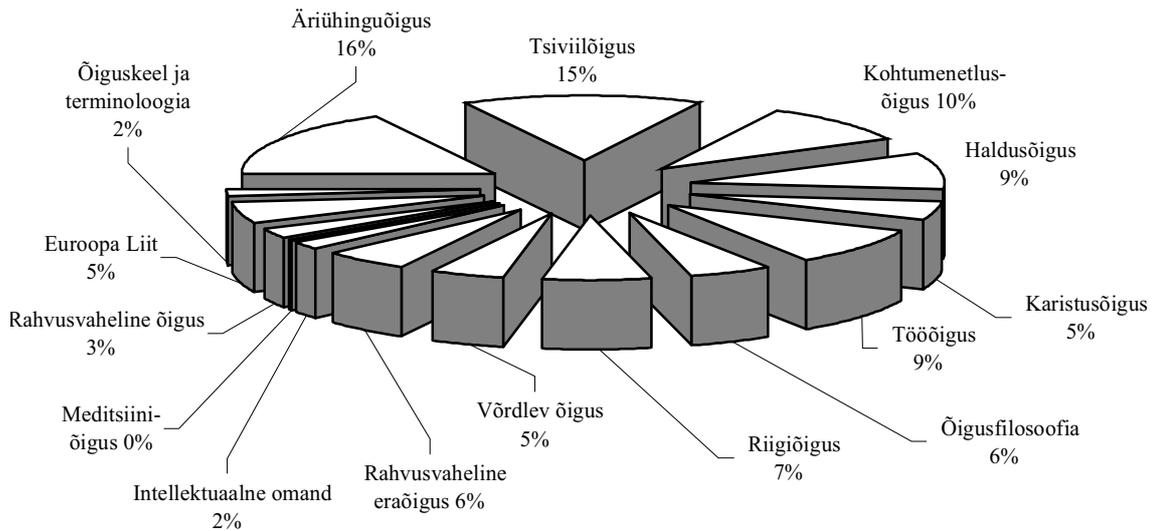
2003. aastal prevaleerib konkurentsivõime esimese õigusvaldkonnana tsiviilõigus – sellist eelistust omab 42% vastanutest. 2002. aastal oli tsiviilõigus 41%-ga samuti esimeseks prioriteediks. Aastaga on lugeda eelistused mõnevõrra kasvanud ka karistusõiguse, haldusõiguse, äriühinguõiguse, õigusajaloo, Euroopa Liidu ja võrdleva õiguse osas.

Teise ja kolmanda olulisema valdkonna osas, milles soovitakse lugeda Juridica artikleid, on võrguväljaande kasutajate arvamusel jaotunud mõnevõrra ühtlasemalt.

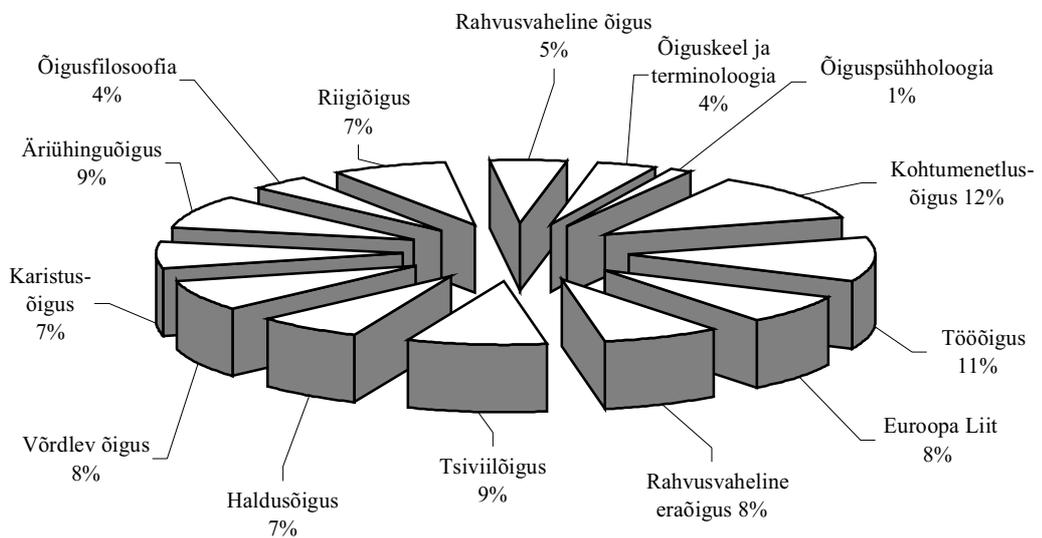
ÕIGUSVALDKOND I

ÕIGUSVALDKOND II

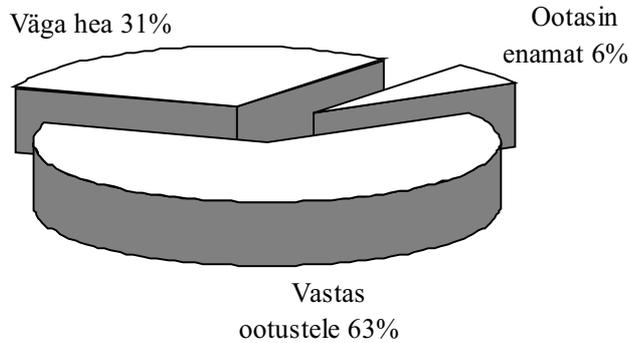
ÕIGUSVALDKOND III

3. Hinnang Juridica võrguväljaandele

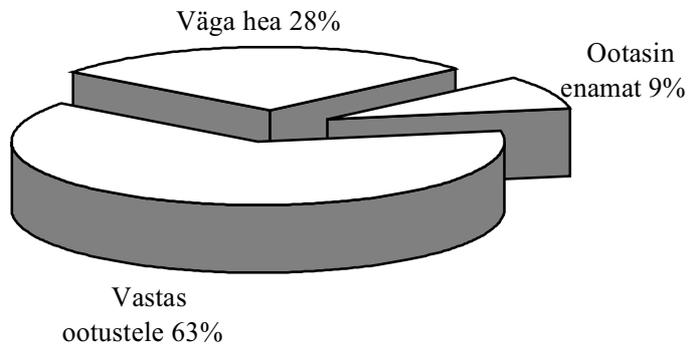
3.1. Otsing

Praegusel ajal on 31% vastanutest arvamusel, et andmebaasi otsingusüsteem on väga hea, kusjuures aastaga on siin toimunud oluline muutus (2002. aastal pidas otsingut väga heaks vaid 18%). Skeptikute osakaal on jäänud samaks – 6% ootas ka aasta tagasi enamat.

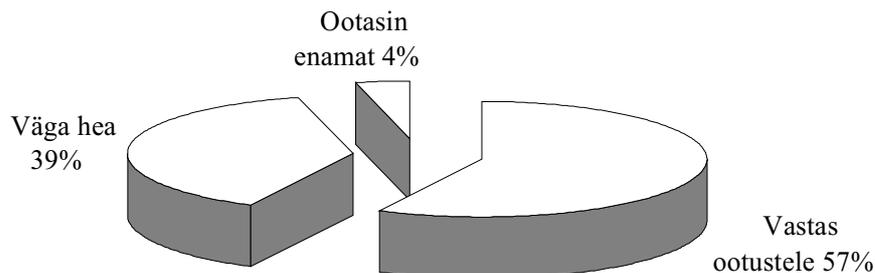
3.2. Märksõnastik

Peaaegu kümne protsendi võrra on aastaga kasvanud nende kasutajate osakaal, kes peavad märksõnastikku väga heaks (2002. aastal oli neid 19%). Ühtlasi on vähenenud vastajate protsent, kes ootas märksõnastikust enamat (2002. aastal oli neid 12%).

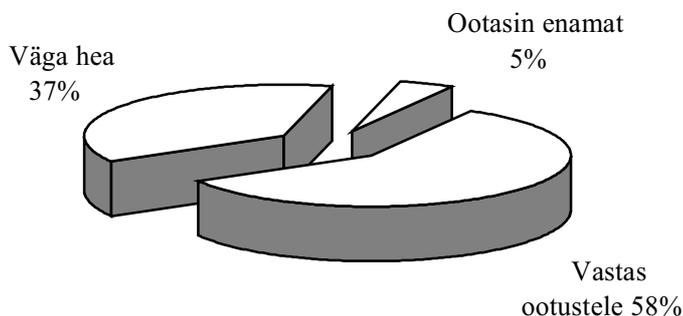
3.3. Kasutamise mugavus

Oluliselt on suurenenud nende andmebaasi kasutajate hulk, kes hindasid kasutamise mugavust väga heaks (2002. aastal oli nende osakaal 30%, kasv seega 9%).

3.4. Üldhinnang

Väga hea hinde pani võrguväljaandele 2003. aastal 37% vastanutest (2002. aastal 32%), enamus leidis, et see vastab nende ootustele, ja vaid kuni 5% vastajatest on oodanud enamat.

4. Olulisemad arengud Iuridicumi andmebaasis

Aasta eest sai antud lubadus andmebaasi täiendamiseks uute trükiste ja autorite CV-dega ning ajakirja tellimissüsteemi edasiarendamiseks pangalinkide vahendusel.⁴ Missugune on seis tänaseks?

Esmalt rõhutame, et Iuridicumi andmebaas hõlmab hetkel rohkem kui 2600 õiguslast analüüsi, vastu võetud seaduste kommentaare ja muud õiguslast infot. Alates 2000. aastast ilmunud *Juridica* artiklid (*Juridica International*'i artiklid aga 1999. aastast) on allalaetavad pdf-failivormingus. Käesoleva aasta jaanuarist on võrguväljaande tellijatele lisaks kättesaadavad *Juridica* eestikeelsed eriväljaanded: R. Alexy „Põhiõigused Eesti põhiseaduses“⁵ ning T. Annuse ja B. Aaviksoo „Sotsiaalhoolekanne kui põhiõigus: riigi, kohalike omavalitsuste, perekonna ja muude isikute kohustused põhiseaduslike õiguste tagamisel sotsiaalhoolekande valdkonnas“.⁶

Alates asutamisest 1998. aastal on sihtasutus Iuridicum publitseerinud 19 trükist.⁷ Nendest on andmebaasis tasuta kättesaadavad „Kohtute sõltumatus Eestis“ ja „Kohtuvõimu sõltumatus Euroopa Liiduga ühinemise protsessis.“⁸ Käesoleva aasta 15. aprillist on huvilistel võimalus tutvuda kogumiku „Inimõigused ja nende kaitse Euroopas“ materjalidega. Kõikide siinmainitud trükiste väljaandmist toetas Avatud Eesti Fond.

Täiendatud on CV-de andmebaasi. Kui eelmisel aastal olid olemas andmed 63 autori kohta peamiselt ingliskeelsetena, siis tänaseks on kasutajatel võimalik saada lisainfot 142 isiku osas.⁹ Autorite hulk on praeguseks kasvanud 432-ni (2002. aasta mais oli autoreid 390).

Mis puutub tellimissüsteemi, siis alates 1. detsembrist 2002 on võimalik *Juridica* paber- ja võrguväljaannet tellida Internetis ning tasuta samas pangalinkide kaudu. Selleks tuleb soovijal täita *Juridica* tellija registreerimisvorm (klikkida ajakirja päises – REGISTREERIMINE).¹⁰ Lihtsaim võimalus on aga teatada tellimissoovist e-posti aadressile iurifond@online.ee, sest nii paber- kui ka võrguväljaannet saab tellida aasta läbi.

Andmebaasi täistekstidest on enamik parooli all ja tasuline. Samas kehtib tudengitele soodustus ja seda võimalust on ka rohkesti kasutatud: hetkel on andmebaasis üle kaheksa tuhat tudengit kasutaja.

Kui ülevaade suutis teis äratada huvi *Juridica* võrguväljaande vastu, siis loeme oma ülesande täidekuks. Head võrguväljaande kasutamist ning *Juridica* 100. numbri lugemist!

Autorist:

Peep Pruks on sihtasutuse Iuridicum juhataja.

⁴ P. Pruks. Iuridicumi andmebaas – kellele ja milleks? – *Juridica*, 2002, nr 4, lk 274.

⁵ Arvutivõrgus: http://www.juridica.ee/juridica_et.php?year=2001&number=Eriväljaanne.

⁶ Arvutivõrgus: http://www.juridica.ee/juridica_et.php?year=2002&number=Eriväljaanne.

⁷ Arvutivõrgus: http://www.juridica.ee/introduction_et.php?intro=overview.

⁸ Arvutivõrgus: http://www.juridica.ee/doc_et.php?year=2000&number=Raamatud.

⁹ Arvutivõrgus: http://www.juridica.ee/cv_en.php.

¹⁰ Võrguversiooni tellimuse eest tasumisel aktiveeritakse registreerija samal päeval kasutajana, mille kohta saadetakse teade tema e-posti aadressile. *Juridica* artiklite täistekstide kasutamiseks tuleb andmebaasi sisse logida – sisestada tuleb kasutajanimi ja parool. Meelde jääva parooli saab ise määrata registreerimisel. Konkreetse parooliga on samaaegselt lubatud üks sessioon.

NB! Kui töö on lõppenud, peaks kasutaja end kindlasti välja logima. Juhul kui ühendus katkestatakse muul viisil, jääb sessioon kestma ning uuesti on võimalik sisse logida sessiooni aegumisel (sessioon aegub poole tunni jooksul alates sisselogimisest). Seejuures kuvatakse veateade: teie kasutajanimel on avatud rohkem sessioone kui lubatud.